

SUOMEN MOOTTORILIITTO ry
FINLANDS MOTORFÖRBUND rf

**SML:N
ALKOMETRITESTAUKSEN
OHJE**

Sisällysluettelo

- 1. Ohjeen tavoite ja tarkoitus**
- 2. Testaukseen liittyvien tahojen vastuut ja tehtävät**
  - 2.1 Vastuuhenkilön tehtävänä on:**
  - 2.2 Avustajan tehtävät**
  - 2.3 Ajajan vastuut ja oikeudet**
- 3. Mittauslaitteisto**
- 4. Mittauksen toteuttaminen**
- 5. Tarkistusmittaus**
- 6. Kirjaukset**
- 7. Antidopingtyöhön liittyvää materiaalia**
- 8. Mittauksen muistilista**

2. Ohjeen tavoite ja tarkoitus

Tämän ohjeistuksen tarkoituksena on toimia muistivihkona SML:n kilpailuluvalle järjestettävissä kilpailuissa toteutettavalle alkometritestaukselle (Alkoholin mittaukseen liittyvä puhallustesti). Alkoholin vaikutuksen alaisena oleva kuljettaja on huomattava turvallisuusriski ja SML:n urheilusäännöstö määrittelee yksiselitteisesti, että moottoriurheilussa noudatetaan ehdotonta ”nollarajaa”: Ajaja tai matkustaja ei saa olla alkoholin vaikutuksen alaisena kilpailu- tai harjoitustilanteessa.

Ohjeessa mainitut toimenpiteet eivät ole kilpailunjärjestäjälle pakollisia, mutta sellaisessa tilanteessa, kun kilpailun järjestäjä omasta päätöksestä toteuttaa kontrollia tai on syytä epäillä, että ajaja (tai matkustaja) on alkoholin vaikutuksen alaisena, on ohje tukemassa kilpailun järjestäjän toimintaa. Minimivaatimukset varmistavat oikeudenmukaisen prosessin.

Positiivisiin mittaustuloksiin liittyy aina virallinen tapauksen käsittely, sekä ADT:n kanssa tehtävä yhteistyö mahdollisen dopingrikkomuksen määrittelemiseksi. Dopingrikkomuksen rajat ja piirteet määritellään ADT:n julkaisemassa suomenkielisessä Kielletty aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisussa vuosittain, jota päivitetään ADT:n verkkosivuilla aina tarpeen mukaan. Tapaus tulkitaan dopingrikkomukseksi silloin, kun säännöissä ilmoitettu 0,1 g/l veren alkoholipitoisuus ylittyy. Rajan alle sijoittuvat positiiviset tulokset käsitellään SML:n urheilusäännösten pohjalta ja rangaistus annetaan tällöin epäurheilijamaisesta käytöksestä ja urheilusäännösten säännön rikkomisesta.

Sääntörikkomuksissa on ensisijaisen tärkeää huolehtia urheilijan oikeusturvasta ja tästä syystä mittausprosessin dokumentointi ja oikea toimintamalli mahdollistavat perusteellisen ja oikeudenmukaisen käsittelyn. SML on päättänyt julkaista aiheesta tämän ohjeistuksen, joka pohjautuu WADAn julkaisemaan Guidelines for breath alcohol collection -ohjeeseen. Ohjetta on pelkistetty ja muokattu palvelemaan moottoriurheilussa mahdollisesti toteutettavaa testausta.

Kaikkien kilpailunjärjestäjien on hyvä perehtyä testaukseen liittyviin ja tässä ohjeessa mainittuihin asioihin. Tavoitteena on varmistaa kilpailujen turvallisuus sekä säilyttää moottoriurheilun maine puhtaana urheilumuotona. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kaikkien toiminnassa mukana olevien yhteistyötä. Lisätietoja mittaukseen ja antidopingtyöhön liittyen on saatavilla SML:n toimistolta.

Kilpailun järjestäjän toteuttaman kontrollin lisäksi ADT saattaa toteuttaa myös omia testejä missä tahansa SML:n kilpailuluvalle järjestettävissä kilpailuissa. Näissä tilanteissa ADT:n testaajat vastaavat kaikista testausprosessiin liittyvistä tehtävistä ja kilpailun järjestäjä tekee yhteistyötä paikalle saapuneiden testaajien kanssa.

3. Testaukseen liittyvien tahojen vastuut ja tehtävät

Testausta hoitamaan on nimettävä vastuuhenkilö sekä riittävä määrä avustajia. Vastuuhenkilö nimetään kilpailun järjestäjän toimesta ja hän vastaa mittauksen järjestämisestä ja läpiviemisestä. Vastuuhenkilöksi tulisi nimetä sellainen henkilö, jolla on kokemusta ja tietoa antidopingtyöhön liittyen. Vastuuhenkilöksi on hyvä nimetä sellainen henkilö, joka on käynyt SML:n antidopingkoulutuksen (B- ja A-kurssin yhteydessä). Käytännössä tämä tarkoittaa B- toimitsijalisenssiä. Näin varmistetaan se, että toimitsija on tietoinen antidopingtyöhön liittyvistä säännöistä ja ohjeista.

Mittausta toteuttava henkilökunta toimii aina kilpailun johtajan alaisuudessa ja toteuttaa toimintansa kilpailun johtajan määräysten mukaisesti. Mikäli testaus toteutetaan jonkun muun kuin järjestäjän toimesta (ADT, FIM, SML), tulee järjestäjän nimeämän vastuuhenkilön toimia kyseisen tahon edustajan ohjeiden mukaisesti.

2.1 Vastuuhenkilön tehtävänä on:

- rekrytoida ja ohjeistaa riittävä määrä henkilöitä mittausprosessin tueksi
- varmistaa ajajien tiedottaminen mahdollisista testaus-toimenpiteistä
- varmistaa, että mittauslaitteisto on kunnossa ja käytettävissä on riittävä määrä puhallusmittauksessa tarvittavia laitteita ja muovisia suukappaleita
- varmistaa, että saatavilla on riittävä määrä lomakkeita, joihin kirjataan mahdolliset positiiviset tulokset
- huolehtia siitä, että urheilijat ovat tietoisia omista oikeuksistaan, mahdollisista seuraamuksista ja siitä miksi testaus suoritetaan
- tärkeää on selvittää urheilijalle mittausprosessin eteneminen ja mahdollisen uusintamittauksen toteuttaminen
- valvoa mittaus-toimenpiteitä
- täyttää mahdolliset raportit ja lomakkeet
- raportoitaa mahdollisista väärinkäytöksistä ja virheistä

2.2 Avustajan tehtävät

Avustajana toimiva henkilö voi toteuttaa käytännön mittauksia vastuuhenkilön valvonnassa. Avustajan tai avustajien tehtävät määrittyvät mittaus-toiminnasta vastaavan henkilön määräysten mukaisesti. Tehtäviä voivat muun muassa olla käytännön mittauksen toteuttaminen, paperityöt, valvonta tai viestinnästä ja ohjaamisesta vastaaminen. Lisäksi avustajan on hyvä varautua vastaamaan ajajien kysymyksiin mittaus-toimintaan liittyen.

2.3 Ajajan vastuut ja oikeudet

Ajajan on suostuttava kilpailun järjestäjän toteuttamaan testiin ohjeiden mukaisesti. Mikäli ajaja kieltäytyy puhallustestistä, voi kilpailun johtaja sulkea ajajan kilpailusta. Ajaja on sitoutunut noudattamaan antidopingsääntöjä ostaessaan SML:n ajajalisenssin ja näin ollen sitoutuu myös osallistumaan

järjestettyihin testeihin. Ajaja on myös velvollinen allekirjoittamaan dopingkontrolliin liittyvät lomakkeet, mikäli siihen on tarvetta.

Ajajalla on oikeus saada tietoa toteutettavasta mittauksesta sekä valvoa oman oikeusturvan toteutumista. Mikäli ajaja huomaa virheitä tai väärinkäytöksiä mittausprosessin aikana, tulee näistä tapauksista ilmoittaa mittaustoiminnasta vastaavalla toimitsijalle ja toimitsija on velvollinen kirjaamaan huomautukset ylös.

Ajajalla on oikeus kutsua paikalle oma edustaja, joka toimii urheilijan todistajana mahdollisten epäselvien tilanteiden yhteydessä. Edustaja voi olla ajajan perheenjäsen, tiimin jäsen tai muu ajajan nimeämä henkilö.

3. Mittauslaitteisto

Mittauslaitteistona tulee urheilusäännösten mukaan käyttää viranomaisten hyväksymiä alkometri-laitteita. Tämän lisäksi laite voi olla erikseen SML:n hyväksymä mittauslaite. Hyvä käytännön sääntö on kuitenkin käyttää sellaisia laitteita, jotka ovat viranomaisten hyväksymiä (esim. ensiapuhenkilökunnan ym laitteet), jolloin laitteiden kalibrointi on hoidettu viranomaisten toimesta. Viralliset laitteet varmistavat sen, että järjestäjä saa tarkkaa tietoa puhallustuloksesta ja myöskään urheilijan oikeusturva ei vaarannu. Myös mahdollisten positiivisten tulosten toteennäyttäminen on helpompaa, eikä asian jatkokäsittelyssä ilmene turhia epäselvyyksiä.

4. Mittauksen toteuttaminen

Mittausta suunniteltaessa on huomioitava urheilijoiden valmistautuminen urheilu-suoritukseen. Mittauksen suorittamisen ei tulisi kohtuuttomasti häiritä urheilijan keskittymistä kilpailuun. Lisäksi mittaus tilanne tulee järjestää siten, että mittauspaikka ja aika on selvästi määriteltä etukäteen.

Itse mittauksen lisäksi / sijaan kilpailunjärjestäjän on hyvä tarjota tilanteesta riippuen, ajajille mahdollisuus omatoimiseen kontrolliin. Tämä onnistuu parhaiten sopimalla asiasta esimerkiksi ambulanssin henkilökunnan kanssa, jotta he tarjoaisivat kilpailupäivän aamuna ajajille mahdollisuuden käydä itse tarkistamassa oma osallistumiskelpoisuus.

Mikäli ambulanssihenkilökunnalla ei tähän ole mahdollisuutta, voi kilpailun järjestäjä huolehtia erillisen puhalluspisteen rakentamisesta, jota ajajat voivat omatoimisesti hyödyntää. Omatoimisesti toteutetun puhallustestin positiivinen tulos ei aiheuta toimenpiteitä. Silloin, kun kilpailun järjestäjä toteuttaa mittauksen ennen kilpailulähtöä ja ajaja selvästi ja todistetusti on valmistautumassa lähtöön, tulee positiiviseen tulokseen puuttua ja tehdä raportti SML:lle. Tällöin ajaja ei saa osallistua kilpailuun tai kuljettaa ajoneuvoa.

Ennakoivalla suunnittelulla ja mittausmahdollisuudella helpotetaan järjestäjän toimintaa ja urheilijat voivat itse varmistua puhtaasta mittaus tuloksen antamisesta.

5. Tarkistusmittaus

Ajajan annettua positiivisen puhallustuloksen lähtöalueella, tulee järjestäjän tiedottaa asiasta kyseistä ajajaa ja ohjeistaa hänet uusintamittaukseen minimissään 10 minuutin ja maksimissaan 30 minuutin kuluessa. Kymmenen minuutin tauon tarkoituksena on varmistaa että mittaustulos ei johdu mistään ajajan nauttimasta muusta ruoka-aineesta.

Ennen uusintamittausta, puhallustestauksesta vastaavan henkilön on parhaalla mahdollisella tavalla varmistua siitä, että käytettävä laite toimii oikein ja että virheellinen tulos ei voi johtua virallisesta alkometristä.

Uusintamittauksessa ajajan tulee puhalttaa alkometriin tasaisesti 6s ajan tai siihen asti kunnes mittari ilmoittaa riittävästä näytteestä.

6. Kirjaukset

Urheilijan oikeusturvan ja toteennäyttämisen varmistamiseksi kaikissa positiiviseen mittaustulokseen liittyvissä tilanteissa on tehtävä selvät kirjaukset mittaustuloksista, käytetystä mittauslaitteesta, mittausajankohdasta sekä toimenpiteistä mittaukseen liittyen. Kirjausten yhteyteen on hyvä kirjata asianosaisten (ajajan, mittaajan sekä mahdollisten todistajien) allekirjoitukset kirjausten ja merkintöjen vahvistamiseksi. Kaikki lomakkeet toimitetaan tarpeen niin vaatiessa SML:n toimistolle kilpailun muiden virallisten lomakkeiden yhteydessä mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten.

7. Antidopingtyöhön liittyvää materiaali

Kaikkeen antidopingtyöhön liittyvää tietoa ja materiaaleja on saatavilla SML:n, ADT:n sekä kansainvälisen lajiliiton FIM:n verkkosivuilta. Myös SML:n toimisto ja ADT:n toimisto palvelevat moottorikerhoja antidopingtyöhön liittyvissä kysymyksissä.

8. Mittauksen muistilista

Ennen mittausta

- Suunnittele mittauksen toteuttaminen etukäteen
- Valitse sopiva mittauspaiikka ja ajankohta
- Varmista laitteiden toiminta ja varaa riittävästi suokappaleita
- Ohjeista mukana oleva henkilökunta ennen mittausta

Mittauksen aikana

- Kerro urheilijalle miksi mittaus toteutetaan
- Anna urheilijan valita puhdas suokappale itse
- Tasainen puhallus 6s ajan tai kunnes laite ilmoittaa riittävästä näytteestä
- Kerro urheilijalle testin tulos
  - 0.00 = ei toimenpiteitä
  - yli 0.00 = positiivinen tulos. Ohjeista urheilijaa uusintamittauksesta ja ilmoita asiasta kilpailunjohtajalle
  - Mikäli tulos on yli 0.00, ei urheilijaa saa päästää kilpailemaan (kilpailusta sulkemisesta vastaa kilpailunjohtaja)
- Positiivisen tuloksen kohdalla asia tulee kirjata ylös allekirjoituksin ja ohjeistaa tarkistusmittauksen toteuttamisesta tai toteuttamispaikasta

Uusintamittaus

- Kerro urheilijalle miten tarkistusmittaus suoritetaan
- Varmista mittarin toimivuus ja varaa tarvittaessa toinen mittari
- Varmista tarvittaessa urheilijan henkilöllisyys
- Suorita mittaus aikaisintaan 10 minuutin kuluttua ja viimeistään 30 minuutin päästä ensimmäisestä mittauksesta.
- Tasainen puhallus 6s ajan tai kunnes laite ilmoittaa riittävästä näytteestä
- Ilmoita tulos urheilijalle
  - 0.00 = ei toimenpiteitä
  - yli 0.00 = positiivinen tulos
- Urheilijalle ilmoitetaan positiivisesta tuloksesta ja kilpailusta pois sulkemisesta
- Positiivisen tuloksen kohdalla täytetään raporttilomake, johon otetaan allekirjoitus mittaajalta, todistajalta sekä urheilijalta. Raportti toimitetaan SML:n toimistolle muiden kilpailun virallisten asiakirjojen mukana (raporttilomake liitteenä)

Linkkejä:

www.moottoriliitto.fi
www.antidoping.fi
www.fim-live.com
www.wada-ama.org

ALKOMETRITESTAUSRAPORTTI

Urheilijan nimi: _____ Lisenssin numero: _____

Syntymäaika : _____ Kilpailunumero: _____

Mittaaja: _____ Todistaja: _____

1. Puhalluskokeen tulos (Prom.): _____ Aika: _____

Tarkistusmittaustulos (Prom.): _____ Aika: _____

Myöntääkö urheilija syyllistyneensä sääntörikkomukseen: Kyllä ____ Ei ____

Alkometrin (Merkki ja malli) : _____

Lausunto / muita kommentteja tapahtuneesta: _____

Aika ja paikka: _____

_____
Urheilijan allekirjoitus

_____
Mittaajan allekirjoitus

_____
Todistajan allekirjoitus ja nimen selvennys

_____
Todistajan allekirjoitus ja nimenselvennys